

שינויי מבנה בתאגידים ותכנוני מס במסגרת חוק המיזוגים והפיצולים

חלק ה2 לפקודת מס הכנסה - חוק המיזוגים והפיצולים

חומר רקע להרצאתו של רו"ח רן כהן - לשעבר מנהל מחלקת מיזוגים
ופיצולים, החטיבה המקצועית ברשות המיסים

מטרת חוק המיזוגים והפיצולים

מטרת החוק וההטבות בו (מתוך דברי ההסבר לחוק):

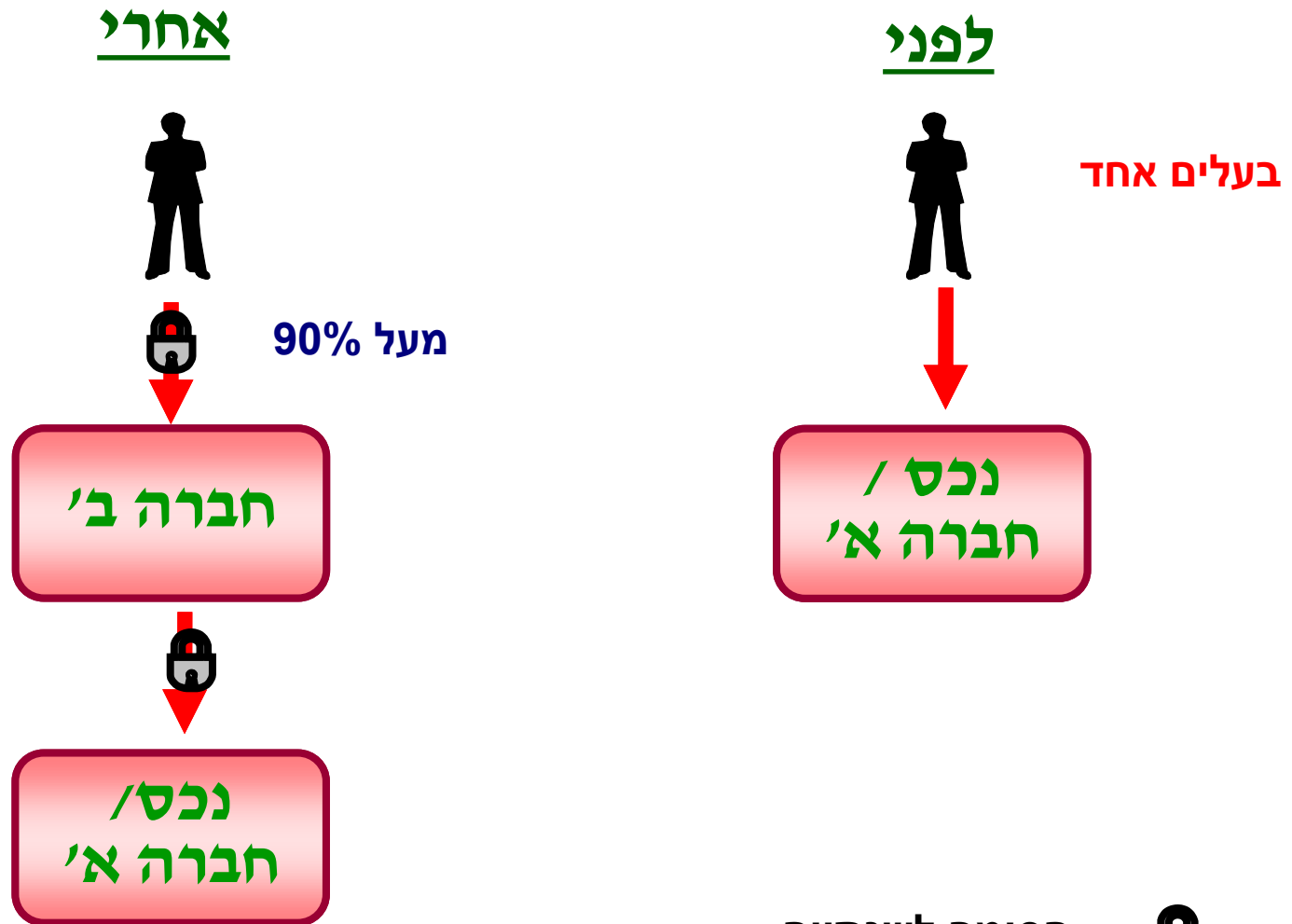
ליצור תנאים נוחים לביצוע שינויי מבנה שיביאו **להתייעלות** הגופים המשתתפים בתהליך **ויתרמו לצמיחה כלכלית במשק**.

לצורך מימוש מטרה זו קובע החוק הקלות במס, שעיקרן פטור (דחייה) ממס במועד ביצוע שינויי המבנה, והכל תוך קביעת מגבלות ותנאים הקבועים בחוק.

שתי הדרישות המרכזיות שנקבעו בחוק הן:

1. שינוי מבנה שהוא לתכלית עסקית וכלכלית.
2. הימנעות מהמס או הפחתת מס בלתי נאותה איננה מהמטרות העיקריות של שינוי המבנה.
3. תיקון **221** לפקודה מיום 6.4.16 קבע כי חוק המיזוגים והפיצולים יחול גם לגבי שותפויות רשומות שאושרו בידי המנהל.
4. תיקון **242** לפקודה החל מיום 6.8.2017 העניק מספר רב של הקלות בתנאים ובמגבלות של החוק

סעיף 104א – העברת מלוא הזכויות בנכס תמורת קבלת זכויות בחברה



סעיף 104א - התנאים

❖ המעביר מחזיק במשך **שנתיים לפחות** מיום ההעברה זכויות המקנות לו לפחות 90% בכל אחת מהזכויות בחברה.

❖ החברה מחזיקה בנכס **לפחות שנתיים**.

❖ הוקצו זכויות למעביר לפי **שווי שוק** הנכס המועבר.

❖ אם החברה איגוד מקרקעין והנכס המועבר הוא **קרקע** - יש להשלים **בניית בניין** על אותה קרקע **בתוך 5 שנים** ממועד ההעברה (השוואה לסעיף 70 לחוק מיסוי מקרקעין).

השוואה לסעיף 70 לחוק מיסוי

מקרקעין

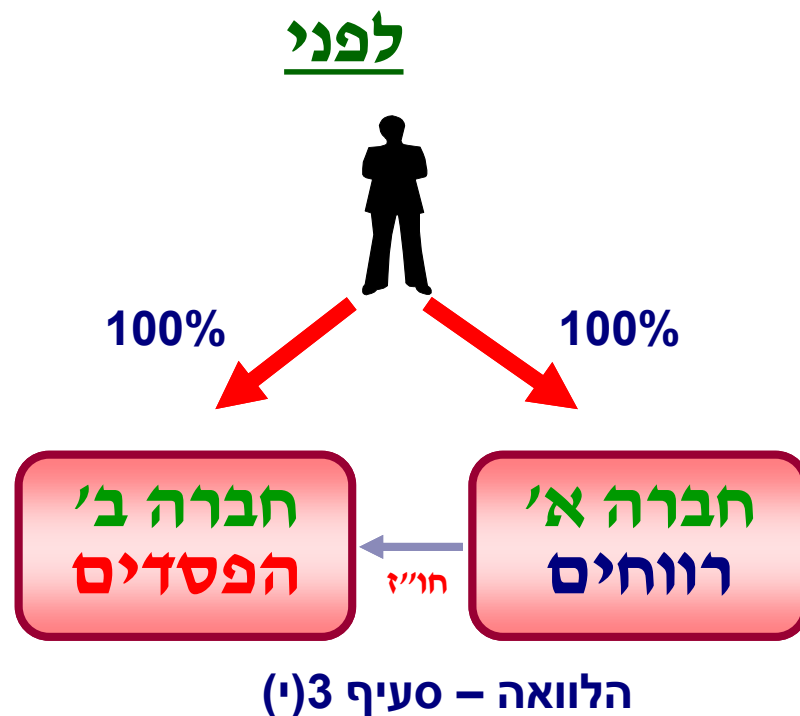
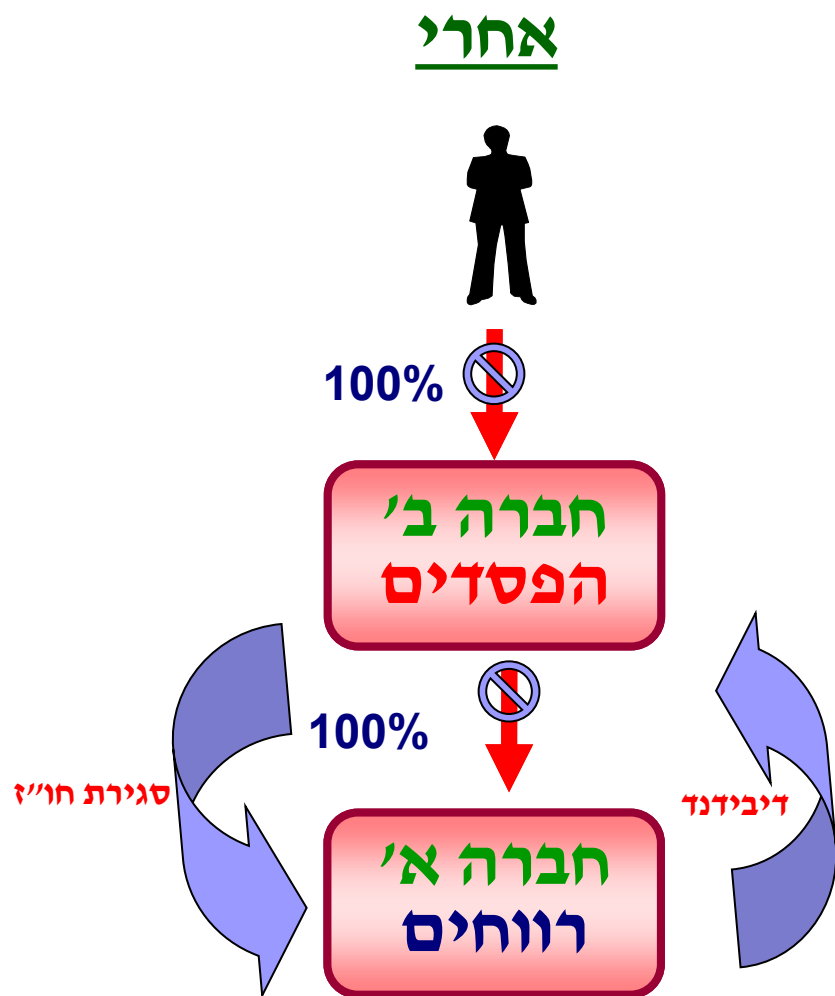
סעיפים 104/א/104ב לפקודה	סעיף 70 לחוק	
שנתיים	אין	תקופת מגבלות
0.5%	6%	מס רכישה
המעביר יחזיק לפחות 90% במשך שנתיים (סעיף 104א)	אין	החזקה מינימלית בחב' הקולטת
אסור	אסור	שינוי יעוד בהעברה
בהעברת קרקע לאיגוד מקרקעין - יש חובה לסיים בנית בניין תוך 5 שנים (אפשרות שינוי מסלול).	אין	הגבלות בהעברת קרקע פנויה
לא ניתן לקזז במהלך השנתיים.	אין	הגבלות לגבי קיזוז הפסדים בחב' הקולטת

תיקון 242 - הרחבת אפשרות של מכירה ו/או הקצאה בתקופת המגבלות:

1. ירידה של בעלי הזכויות הקיימים לאחר שינוי המבנה לשיעור של עד 25% בין אם במכירת המניות המוקצות בשינוי המבנה ובין אם בהנפקת מניות ודילול בעלי המניות הקיימים מיד לאחר שינוי המבנה. יודגש, כי לגבי חברות עתירות מו"פ ניתנה הקלה נוספת של אפשרות לדילול ללא כל מגבלה ובתנאי שלא נמכרו מניות מוקצות כלל (לפני התיקון – 51% למעט בפיצול - 50% ובחברה עתירת מו"פ - 25% מבלי אפשרות למכירה כלל).
2. מתן אפשרות להקצאת זכויות גם לבעלי הזכויות הקיימים (לפני התיקון – ניתן היה לבצע הקצאה פרטית רק לצד ג' ולא לבעלי מניות קיימים).
3. הסרת מגבלות מכירה ו/או הקצאה בחברה קולטת שהיא חברת אם שמיזגה לתוכה חברת בת מוחזקת בשיעור 100% (לפני התיקון – חלו מגבלות מכירה ו/או הקצאה).

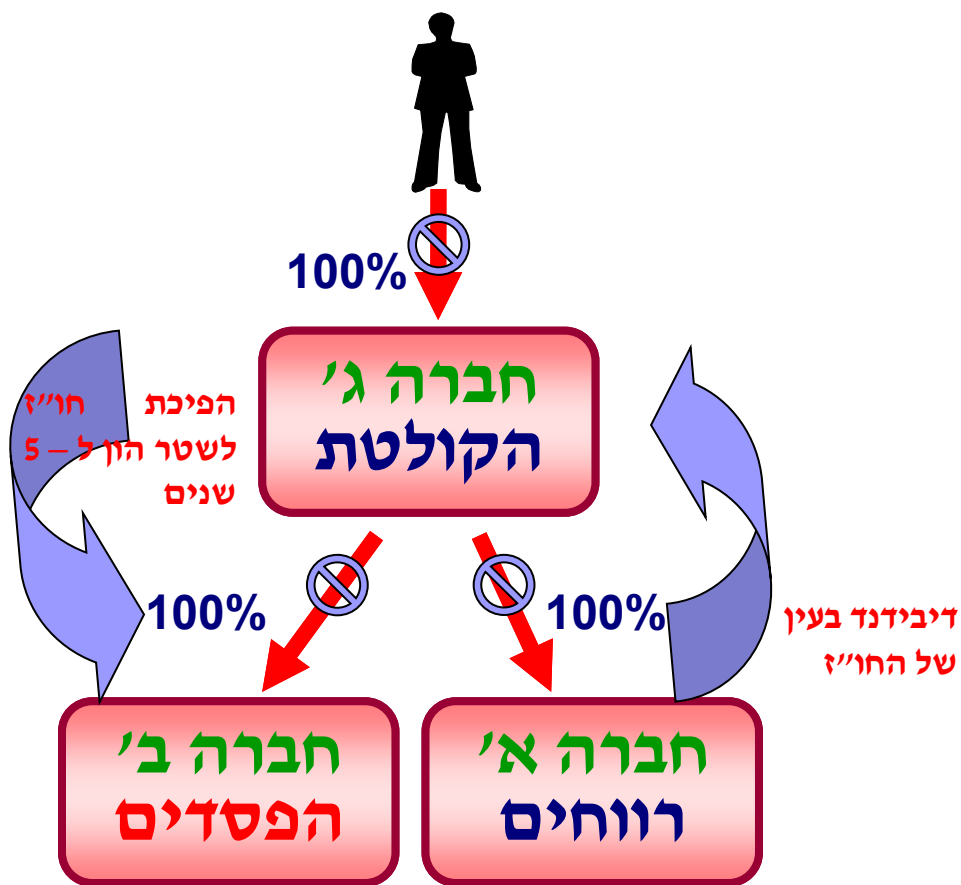
ניוד מזומנים בין חברות באמצעות סעיף 104א או 104ב (ביטול דרישת חברה חדשה) – לשם סגירת חו"ז בין חברות

אחיות – אופציה 1

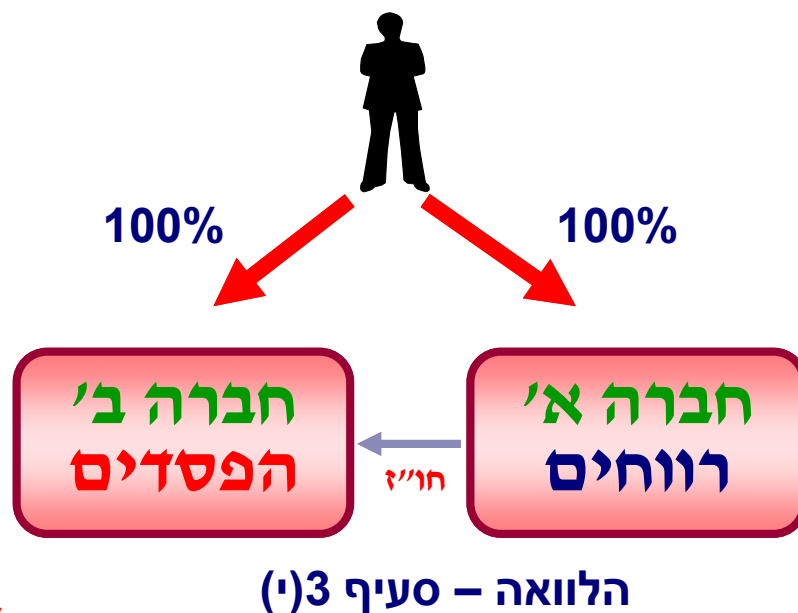


ניוד מזומנים בין חברות באמצעות סעיף 104א או 104ב
 (ביטול דרישת חברה חדשה) – לשם סגירת חו"ז בין חברות
 אחיות – אופציה 2 – נשארים עם הפרדה עסקית

אחרי



לפני



הקשר לסעיף 3(י) לפקודה

❖ **חבר בני אדם שנתן הלוואה**, וההלוואה היא בלא ריבית או בריבית נמוכה משיעור שקבע לעניין זה שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יראו את הפרש הריבית כהכנסה לפי סעיף 2(4) בידי נותן ההלוואה ובלבד שמתקיימים יחסים מיוחדים בין נותן ההלוואה לבין מקבל ההלוואה

❖ **"הלוואה"** – לרבות כל חוב שאינו אחד מאלה:....הלוואה שאינה צמודה למדד כלשהו ואינה נושאת ריבית כלשהי, שנתן חבר בני אדם לחבר בני אדם שבשליטתו (25% הצבעה / רווחים לפחות ביום אחד לפחות בשנת המס) כנגד שטר הון שהונפק לתקופה של חמש שנים לפחות....

❖ שיעור הריבית לשנת 2022 - 2.42% ולגבי הלוואות במט"ח שיעור השינוי בשער החליפין בתוספת 3%

הקשר לסעיף 3(ב) לפקודה

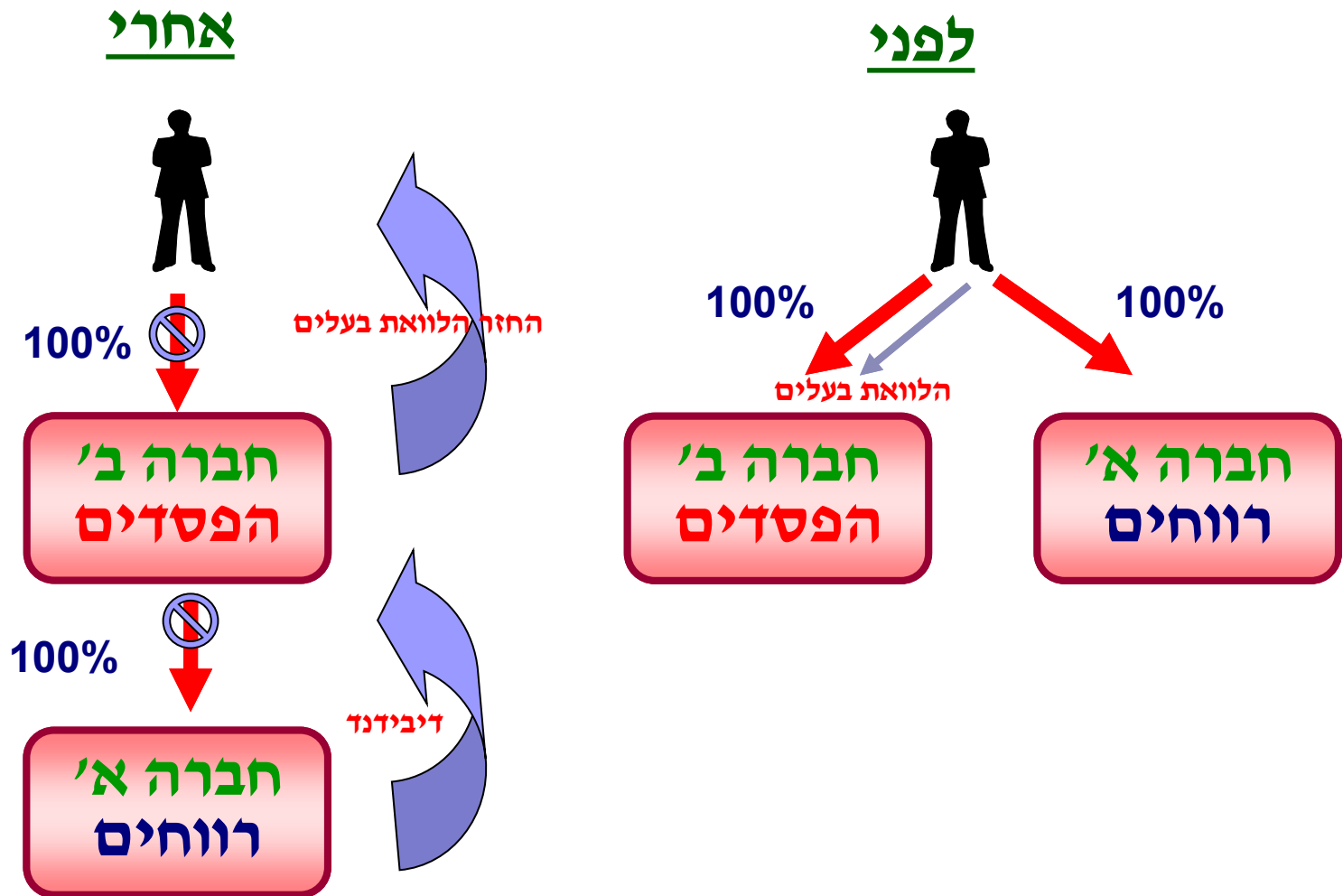
❖ **סעיף 3(ב)(3)(א) – אדם שבשנת מס פלונית נמחל או שומט לו חוב או חלק ממנו, והחוב נובע מסכומים שקיבל לצורך ייצור הכנסתו מעסק או ממשלח יד, או שניתן לו מענק לצורך ייצור הכנסתו כאמור, והוא אינו חייב במס עליהם על פי סעיף 2 או על פי פסקאות (1) או (2) לסעיף קטן זה וגם הוראות סעיפים 20א ו-21(ב) אינן חלות עליהם, יראו את החוב כהכנסה בשנה שבה נמחל או שומט ואת המענק כהכנסה בשנה שבה ניתן, ואותו אדם יהיה חייב עליהם במס בשיעור שלא יעלה על 50%.**

❖ **סעיף 3(ב)(5) – לעניין סעיף קטן זה, מי שנמחל לו חוב - לרבות מי שנהג בחוב כאילו נמחל לו או מי ששומט חובו**

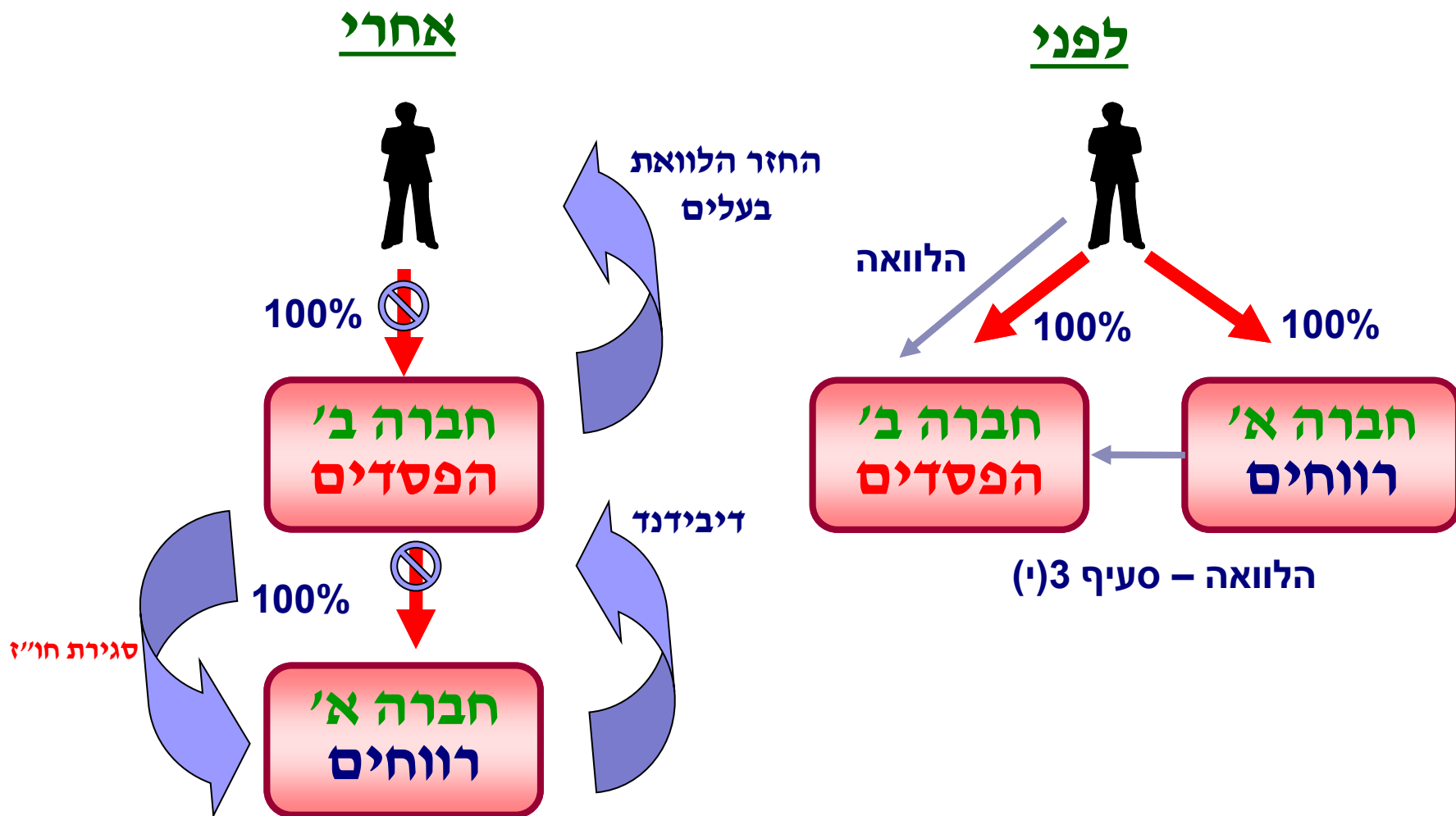
הקשר לסעיף 3(ט) (1ט) לפקודה

- ❖ **סעיף 3(ט) (9) – לא יראו הלוואה שניתנה לחברה אחרת המשמשת לתכלית כלכלית בחברה המקבלת את ההלוואה כמשיכה מחברה בעקיפין, ובלבד שהחברה המקבלת אינה תאגיד שקוף; לעניין פסקת משנה זו, "תאגיד שקוף" - חברה שהכנסתה או הכנסתה החייבת מיוחסת לבעלי הזכויות בה, למעט אם כל בעלי הזכויות בה הן חברות החייבות במס לפי סעיף 126(א)**
- ❖ **יש לשים לב, כי ההקלה מתייחסת רק למקרה בו מדובר בהלוואה ולא בכל משיכה. כך למשל משיכת כספים ללא הסכם הלוואה, ללא קביעת שיעורי ריבית, ללא קביעת מועדי תשלום ריבית וקרן וללא מתן בטחונות על ידי הלווה לא תחשב כהלוואה לעניין ההקלה (מקרה רמי לב ומקרה עמי חזן למשל).**
- ❖ **ההלוואה תחשב כמשמשת לתכלית כלכלית אם מדובר בהלוואה המשמשת את החברה לצרכיה ולא לצרכיו של בעל המניות בה. במקרה וההלוואה נלקחה לטובת החזר חוב של החברה הלווה לצד ג', שאלו לא היה מוחזר בסמוך למועד לקיחתה הייתה ממומשת ערבות אישית שניתנה על ידי בעל המניות בחברה הלווה, הרי שמדובר בהלוואה המשמשת את צרכיו של בעל המניות בה.**

ניוד מזומנים בין חברות באמצעות סעיף 104א – לשם החזרת יתרת זכות בעל שליטה

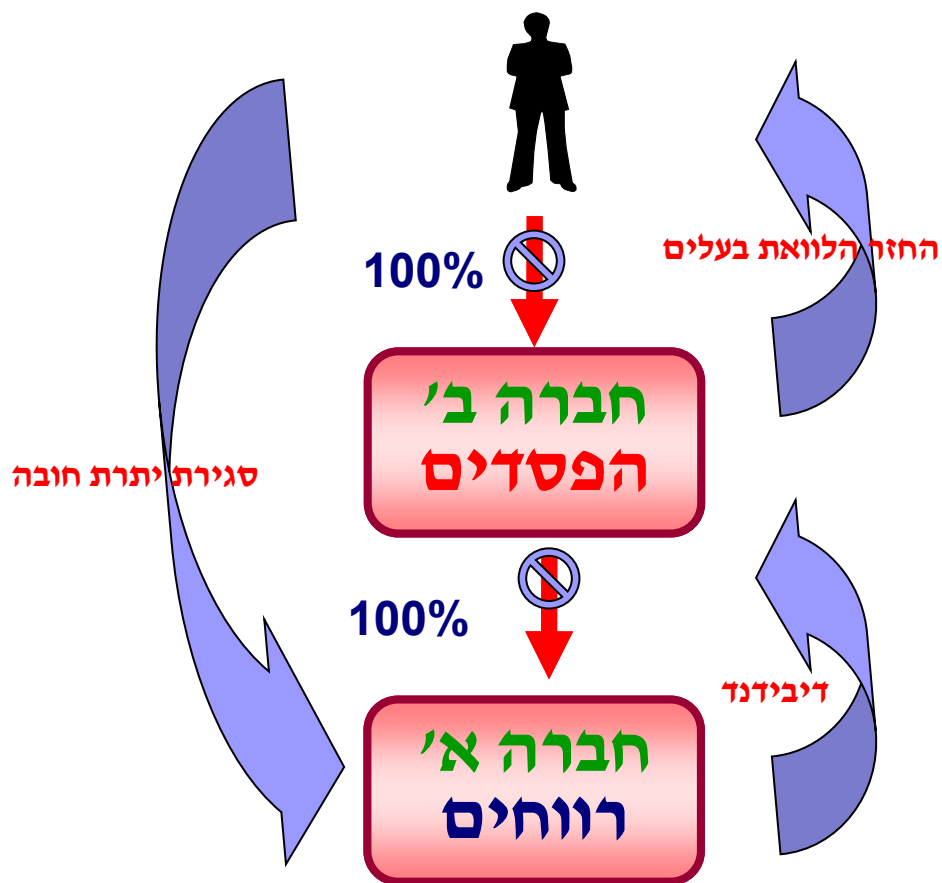


ניוד מזומנים בין חברות ובעל שליטה באמצעות סעיף 104א או 104ב (ביטול דרישת חברה חדשה) – לשם החזרת יתרת זכות של בעל שליטה ו/או סגירת חו"ז בין חברות אחיות

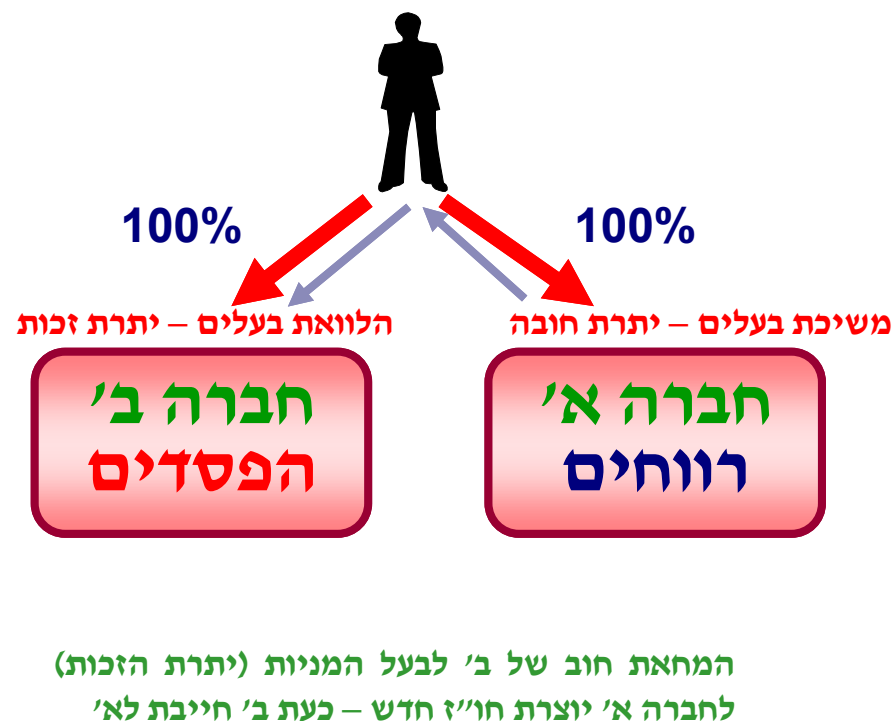


ניוד מזומנים בין חברות באמצעות סעיף 104א או 104ב (ביטול דרישת חברה חדשה) – לשם סגירת יתרת חובה של בעל מניות (מול הקטנת יתרת זכות בחברה אחרת)

אחרי



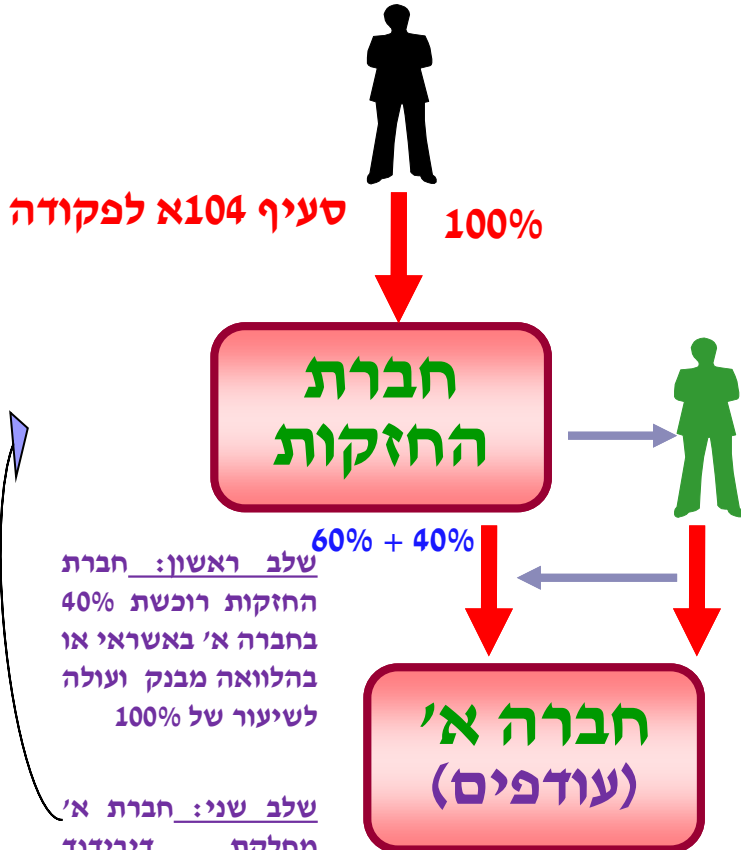
לפני



רכישת מניות בעל מניות בחברה א' מעודפי החברה לאור – אופציה 1

לאור ע"א 9308/20 פ"ש עכו נ' בית חוסן בע"מ ולאור ע"א 8116/21 מאיר סיידה נ' פ"ש ב"ש – ניתן ביום 13.02.23

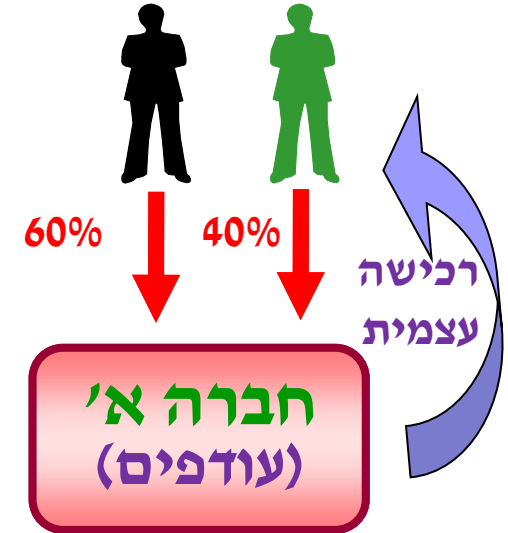
אופציה ב'



שלב ראשון: חברת החזקות רוכשת 40% בחברה א' באשראי או בהלוואה מבנק ועולה לשיעור של 100%

שלב שני: חברת א' מחלקת דיבידנד לחברת החזקות ומשלמת למוכר או סוגרת חוב בנק

אופציה א'

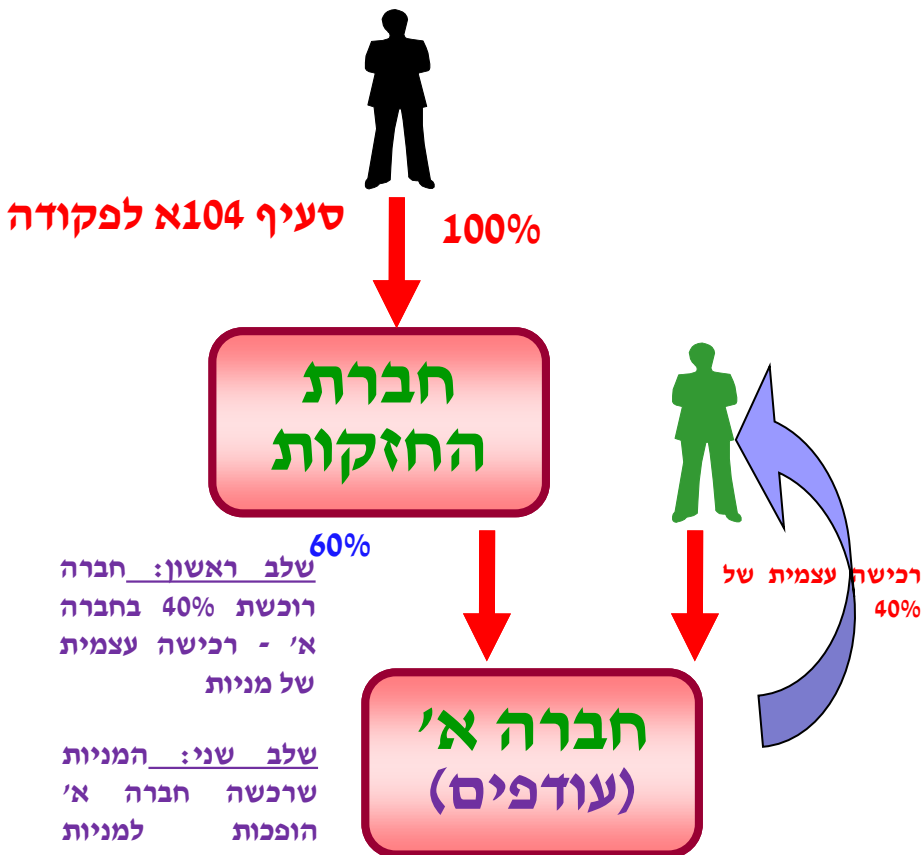


חשיפת בעל המניות שאינו מוכר לתשלום דיבידנד

רכישת מניות בעל מניות בחברה א' מעודפי החברה – אופציה 2

לאור ע"א 9308/20 פ"ש עכו נ' בית חוסן בע"מ ולאור ע"א 8116/21 מאיר סיידה נ' פ"ש ב"ש – ניתן ביום 13.02.23

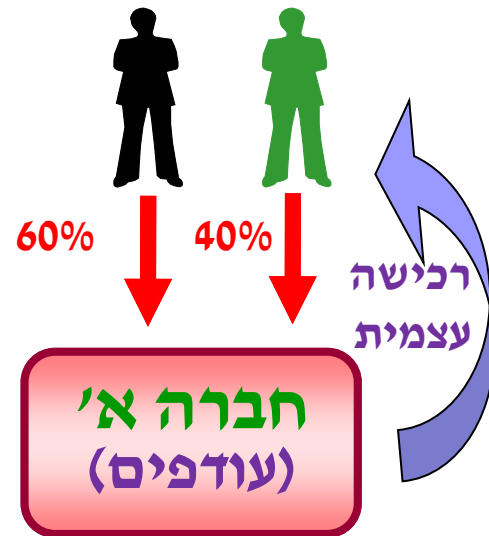
אופציה ב'



שלב ראשון: חברה רוכשת 40% בחברה א' - רכישה עצמית של מניות

שלב שני: המניות שרכשה חברה א' הופכות למניות רדומות וכתוצאה מכך חברת החזקות עולה לשיעור של 100% אפקטיבית בחברה א'

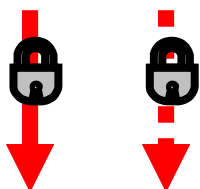
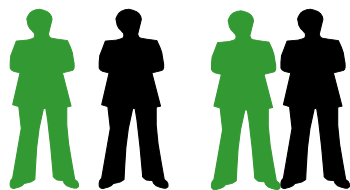
אופציה א'



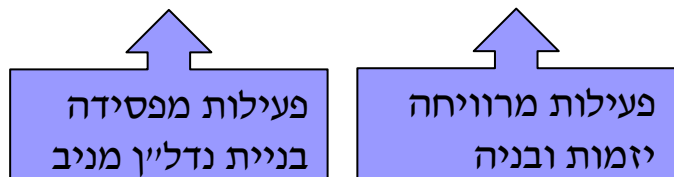
חשיפת בעל המניות שאינו מוכר לתשלום דיבידנד

סעיף 103ב – מיזוג סטאטוטוריל לפי הפרק הראשון לחלק השמיני
 בחוק החברות וקיזוז הפסדים וביטול חו"ז בין חברתי (בעיתיות
 כאשר שתי החברות בהפסדים – דרוש תיקון חוק או שינוי
 מדיניות!!!)

אחרי



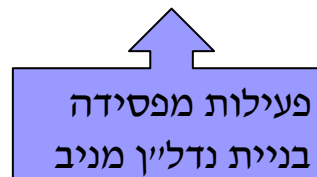
חברה ב' - קולטת
 פעילות חברה א' וב'



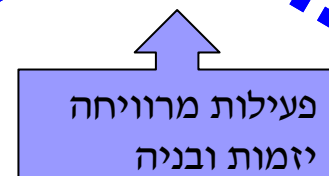
לפני



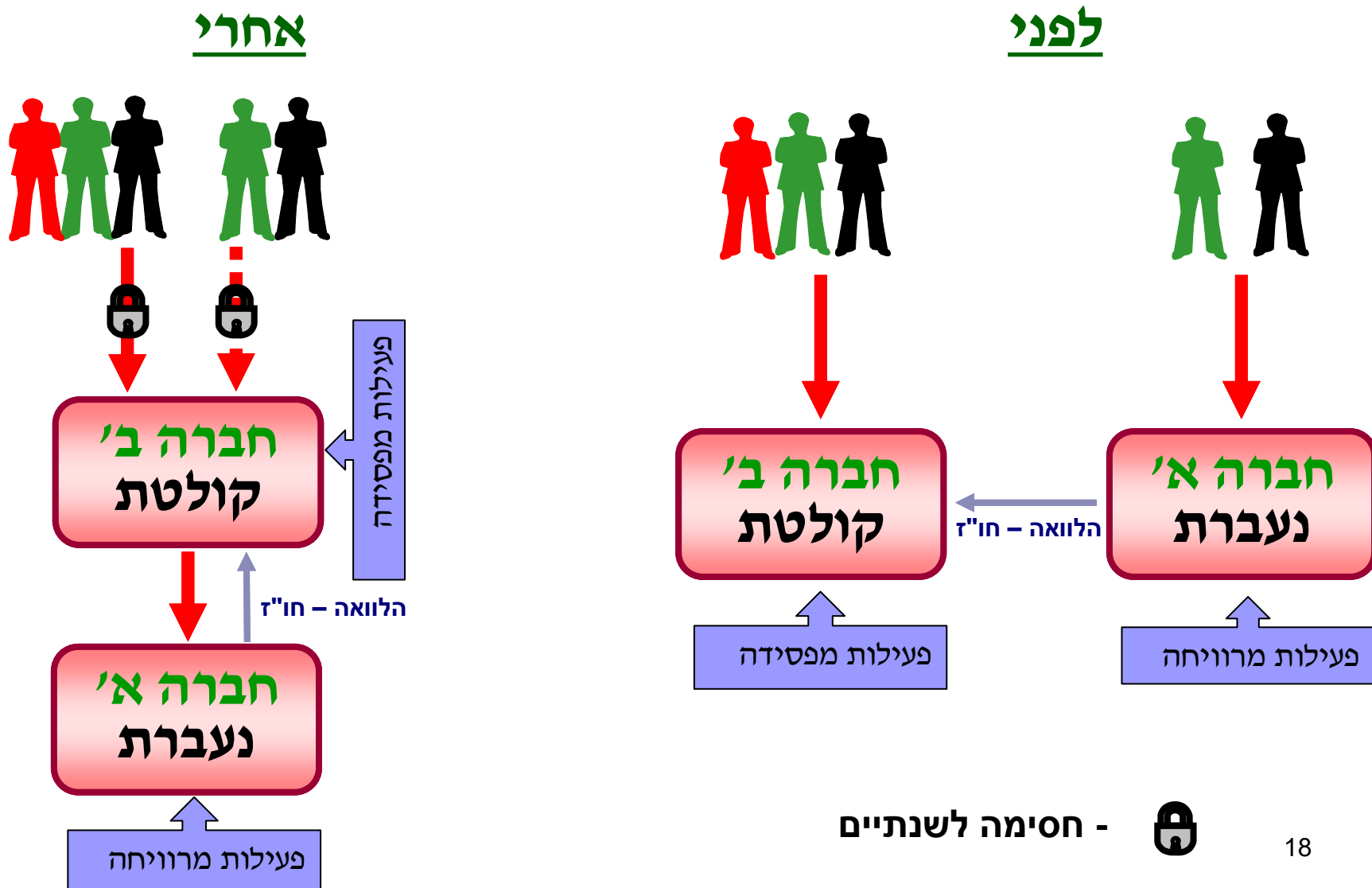
חברה ב'
 קולטת



הלוואה - חו"ז



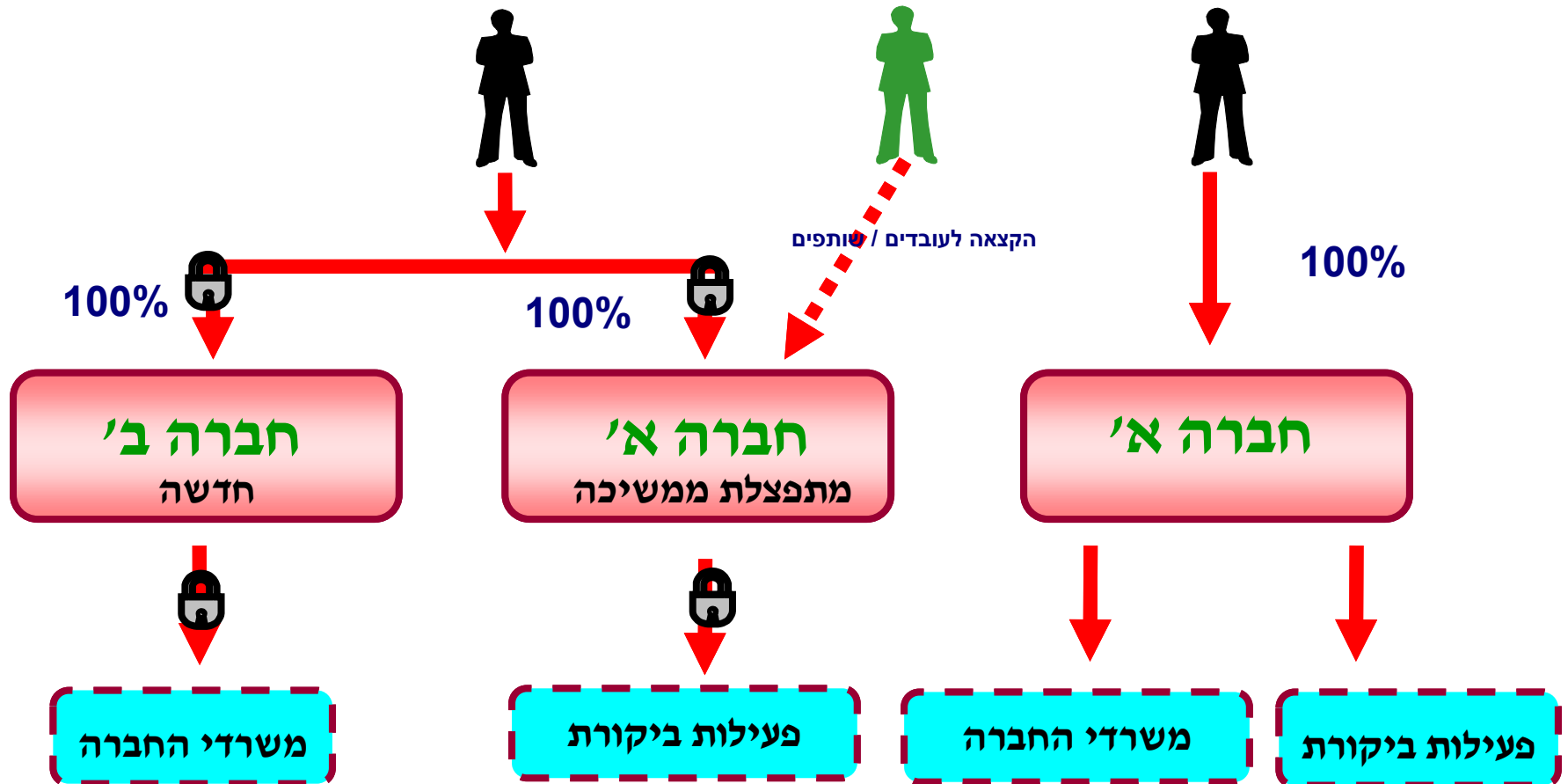
סעיף 103 כ – מיזוג בדרך של החלפת מניות וביטול חו"ז בין חברתי (לא נדרש אישור מנהל) – אם חברות אחיות סעיף 104 ב



סעיף 105א(1) - פיצול אופקי

אחרי הפיצול

לפני הפיצול



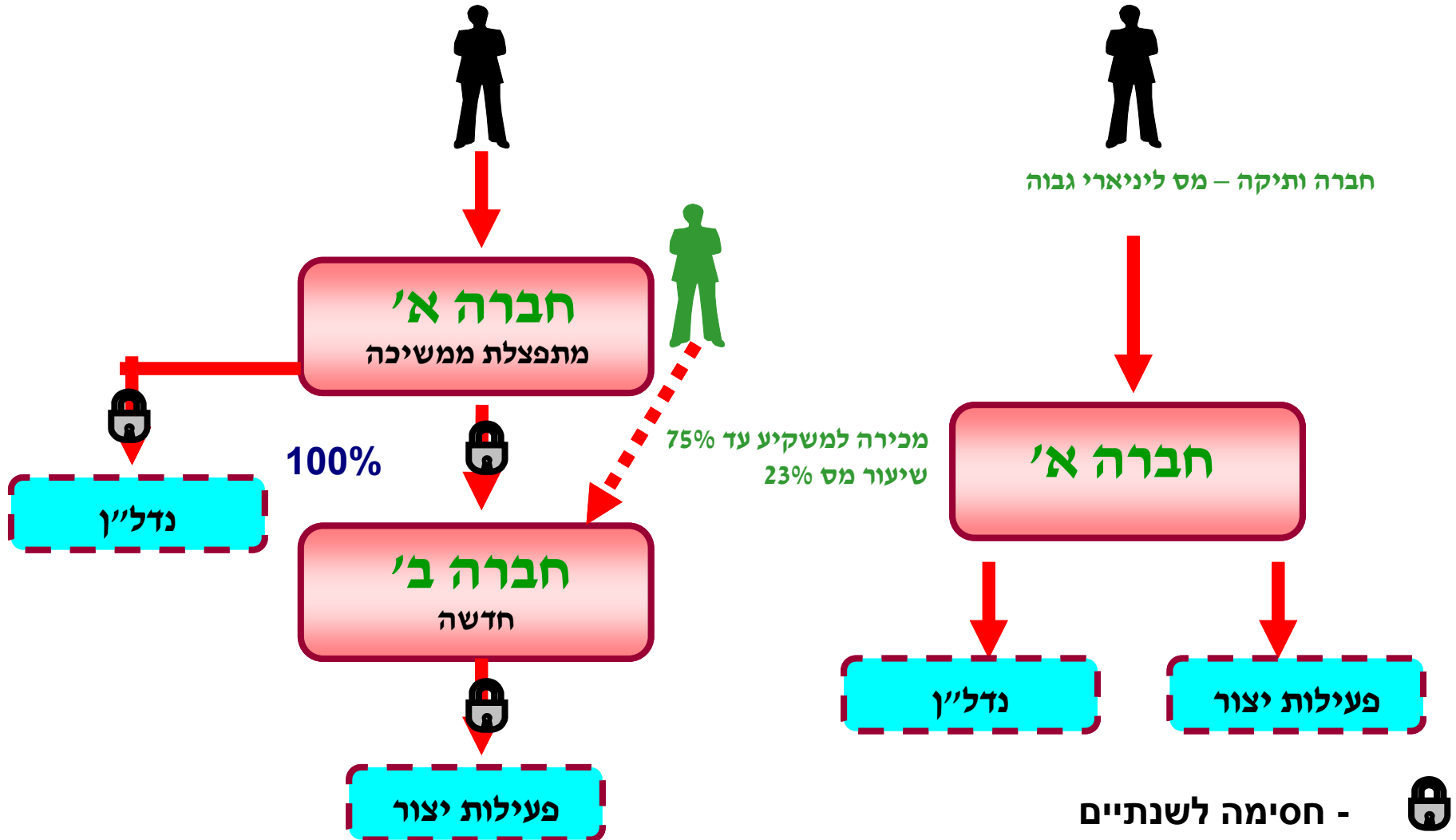
חסמה לשנתיים ומגבלת סעיף 2(1) – מגבלת פעילות עסקית שתוקנה
בתיקון 242

סעיף 105א(2) או 104א – פיצול אנכי כהכנה לפני

מכירה

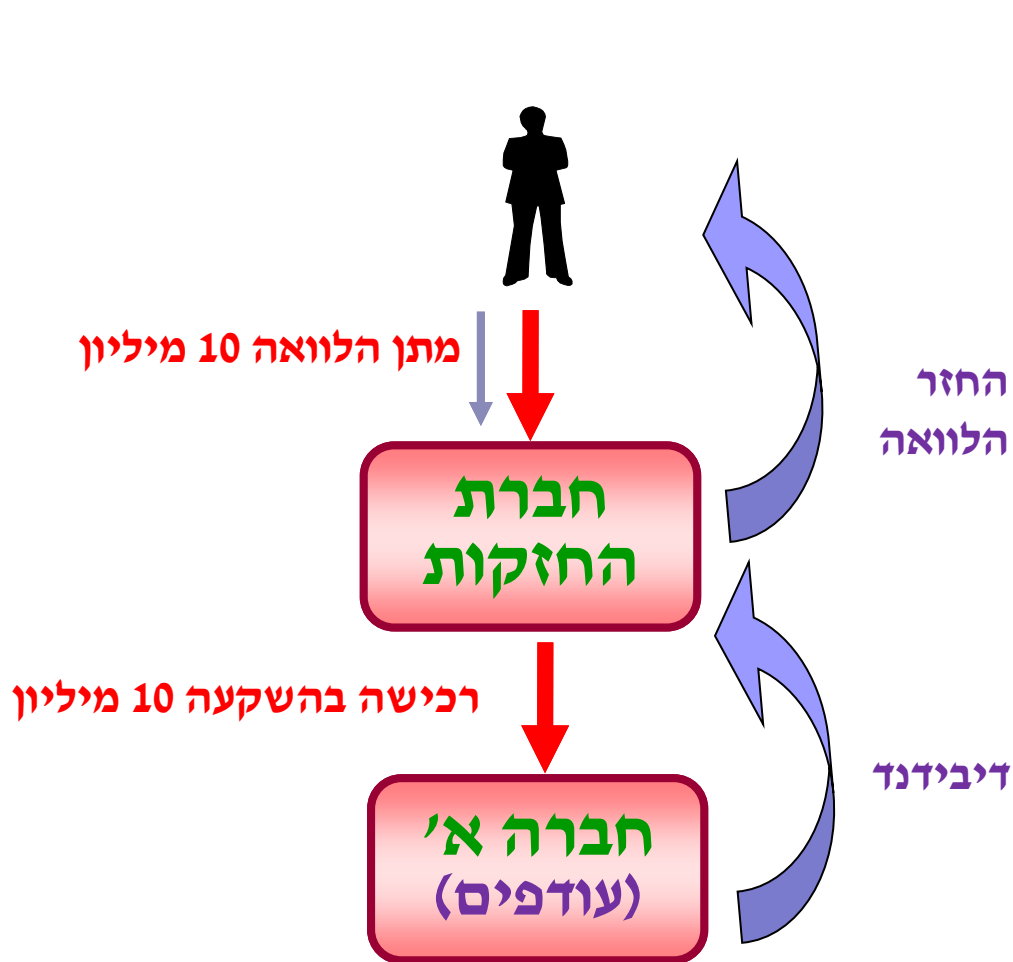
אחרי הפיצול

לפני הפיצול

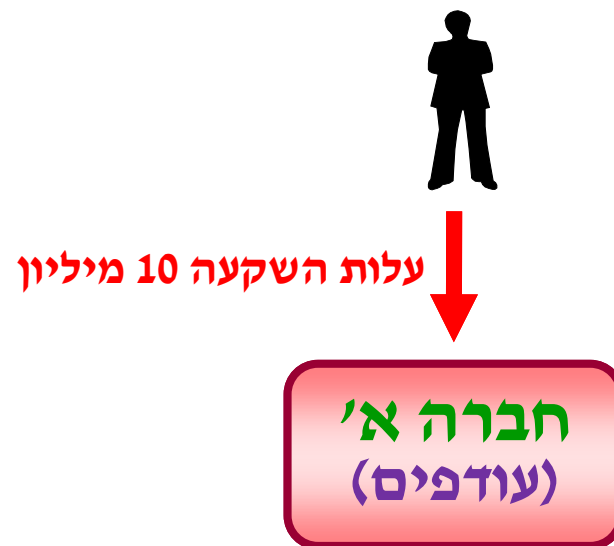


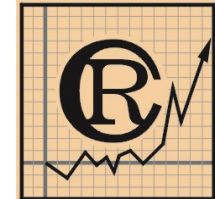
רכישת מניות חברה א' או השקעה בחברה א' באמצעות חברת אחזקות לשם משיכת כספי ההשקעה חזרה למשקיע ללא מס

אופציה ב'



אופציה א'





תודה רבה על ההקשבה

חשיבה יוצרת פתרונות מיסוי בע"מ

מתן פתרונות מיסוי, יעוץ וליווי עסקאות

טלפון: 03-6938380
פקס: 03-6960202
טל/פקס: 08-9457674
נייד: 050-6209077

בית אמות משפט
שד' שאול המלך 8
תל אביב 64733
האמוראים 7 רחובות

Ran464@zahav.net.il

www.ran-cohen.co.il